

**Huvudman**

VETLANDA KOMMUN  
kommun@vetlanda.se

**Beslut**

Datum 2026-10-07  
Dnr SI 2025:12 029  
Sida 1 (6)

## Ärendet

Tillsyn av grundskolan Ramkvilla skola i Vetlanda kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 20 mars 2026

## Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

## Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2026 genomfört en tillsyn av Ramkvilla skola i Vetlanda kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande lärarledd undervisning, undervisning av behöriga och legitimerade lärare, anställning av lärare, beslut om betyg och dokumentation av betyg i betygskatalog.

Skolinspektionen har den 20 mars 2026 beslutat att förelägga Vetlanda kommun att senast den 24 augusti 2026 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande lärarledd undervisning, undervisning av behöriga och legitimerade lärare, beslut om betyg och dokumentation av betyg i betygskatalog. Vetlanda kommun begärde och fick anstånd till den 10 september 2026 att inkomma med en redovisning av vidtagna åtgärder.

Vetlanda kommun har den 9 september 2026 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. De har även, efter Skolinspektionens begäran om komplettering, inkommit med kompletterande uppgifter den 15 september 2026.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Vetlanda kommun har följt föreläggandet samt om konstaterade brister har avhjälpits.

## Motivering av beslutet

**Lärare*****Skolinspektionen tidigare beslut******Lärarledd undervisning***

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 20 mars 2026 att det fanns brister gällande att all undervisning inte bedrevs under ledning av lärare. Av utredningen framgick att undervisningen i ämnet teknik i årskurs 5 och 6 bedrevs av en resurspedagog. Det framgick även att eleverna i årskurs 5

under höstterminen 2025 inte haft lärarledd undervisning i trä- och metallslöjd. Huvudmannen förelades att se till att undervisningen i samtliga ämnen bedrivs under ledning av lärare.

#### *Undervisning av behöriga och legitimerade lärare*

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 20 mars 2026 att det fanns brister avseende att undervisningen bedrivs av behöriga och legitimerade lärare. Utredningen visade att det fanns elever i flera av skolans klasser som helt undervisades av lärare som saknade legitimation samt att endast en klass på skolenheten hade undervisningen i några ämnen av lärare med legitimation och behörighet i ämnena för den aktuella årskursen. Detta trots att det fanns tillgång till behöriga och legitimerade lärare på skolan. De skäl som rektorn angav som grund för tjänstefördelningen utgjorde inte sådana särskilda skäl som avsågs i gällande bestämmelser. Huvudmannen förelades att se till att undervisningen leds av legitimerade och behöriga lärare om inte någon av skollagens undantagsregler är tillämpliga. Huvudmannen skulle i samband med redovisningen av vidtagna åtgärder inkomma med en sammanställning av vilka lärare som undervisar i vilka klasser och ämnen samt i vilken mån de har lärarlegitimation och ämnesbehörighet för årskursen.

### **Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

#### *Lärarledd undervisning*

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår att huvudmannen nu sett till att undervisningen i samtliga ämnen i alla årskurser bedrivs av lärare. Av inkomna schema samt lärarförteckning framgår att alla undervisande i alla ämnen i samtliga klasser är anställda som lärare.

#### *Undervisning av behöriga och legitimerade lärare*

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår att huvudmannen organiserat tjänstefördelningen på ett sådant sätt att det finns legitimerade lärare i varje klass som bedriver undervisning. Huvudmannen har inkommit med en sammanställning av vilka lärare som undervisar i vilka klasser och ämnen samt i vilken mån de har lärarlegitimation och ämnesbehörighet för årskursen.

### **Rättslig reglering**

#### *Lärarledd undervisning*

Enligt 1 kap. 3 § skollagen avses med undervisning de processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare eller förskollärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till

denna lag och som syftar till utveckling och lärande genom att barn eller elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden.

Enligt 2 kap. 13, 15 och 18 §§ skollagen ansvarar lärare för den undervisning som han eller hon bedriver och endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen, om inte någon av skollagens undantag är tillämpliga.

I förarbeten till skollagen anges att i definitionen av begreppet undervisning ligger att lärandeprocessen sker under ledning av lärare. Med detta menas inte att dessa måste vara närvarande i undervisningslokalen eller motsvarande all lektionstid. Tanken är dock att för att en aktivitet ska klassas som undervisning måste en lärare ha det övergripande ansvaret för det som ska göras (prop. 2009/10: 165, s. 633).

Av 5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185) framgår att eleverna ska genom strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna ska uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper eller betygskriterier som minst ska uppfyllas.

#### *Undervisning av behöriga och legitimerade lärare*

Enligt 2 kap. 13 § skollagen får endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning bedriva undervisning.

Av 2 kap. 8–9 §§ förordning (2011: 326) om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare framgår behörighetsgrundande utbildning för grundskola.

Av 2 kap. 17 § skollagen framgår bland annat att lärare som inte uppfyller kraven i 13 § får trots det bedriva annan undervisning på ett visst främmande språk än språkundervisning om de har a) en utländsk lärarutbildning som motsvarar en svensk lärarexamen, och b) kompetens att undervisa på det främmande språket, undervisning i fristående skolor med viss särskild pedagogisk inriktning.

Enligt 2 kap. 18 § skollagen får om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna, får en annan lärare bedriva undervisningen. En sådan lärare ska vara lämplig att bedriva undervisningen, och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande.

En person som avses i första stycket får bedriva undervisning under högst ett år i sänder.

I förarbetena anges att huvudmannen efter denna tid är skyldig att på nytt försöka finna en lärare som har en utbildning som är avsedd för undervisningen (prop. 2009/10:165, s. 653).

Av förarbeten till skollagen framgår att läraren är den enskilt viktigaste faktorn för elevernas resultat. Studier visar att lärares ämneskompetens och didaktiska kompetens är avgörande för att eleverna ska nå goda resultat. Det betonas också att rektorn har ansvar för att planera verksamheten på ett sådant sätt att lärare används för sådan undervisning som läraren har utbildning för. I vissa fall tillåts huvudmannen att göra undantag från denna skyldighet. För att en undantagssituation ska anses föreligga ska det som huvudprincip antingen saknas lärare som har en utbildning avsedd för den undervisning de ska bedriva eller finnas särskilt skäl med hänsyn till eleverna. Som exempel på vad som kan vara "särskilt skäl" anger förarbetena behov av att få bort en utbildad lärare från undervisningen som har missbruksproblem. Förarbetena ger också exempel på organisatoriska skäl som gör att all undervisning inte kan bedrivas av lärare och förskollärare med utbildning för den aktuella undervisningen. Det kan handla om hastiga svängningar i söktryck och elevkullarnas storlek, tjänstledigheter, förändringar i efterfrågan på viss undervisning eller ökat behov av särskilt stöd (prop. 2009/10:165 s. 261 262, 267 f.).

### **Skolinspektionens bedömning**

#### *Lärarledd undervisning*

Skolinspektionens utredning visar att Vetlanda kommun vidtagit åtgärder för att se till att det är lärare som bedriver undervisningen i alla ämnen i samtliga klasser. Skolinspektionen bedömer att föreläggandet är följt och att bristen är avhjälpt.

#### *Undervisning av behöriga och legitimerade lärare*

Utiifrån den inkomna redovisningen framkommer att huvudmannen har följt föreläggandet avseende att undervisningen leds av behöriga och legitimerade lärare och att bristen är avhjälpt.

### **Beslut om betyg och dokumentation av betyg i betygskatalog**

#### *Skolinspektionens tidigare beslut*

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 20 mars 2026 att det fanns brister gällande att Ramkvilla skola inte levde upp till författningarnas krav gällande beslut om betyg. Utredningen visade att lärare utan legitimation ensamt beslutat om betyg i ämnena bild, biologi, engelska, fysik, geografi, hem- och konsumentkunskap, historia, idrott och hälsa, kemi, matematik, musik, religion, samhällskunskap, svenska och teknik i juni 2025. Vidare visade utredningen att det förekommit att lärare utan legitimation ensamt har beslutat om betyg i ämnena biologi, fysik, idrott och hälsa, matematik, musik, religion, samhällskunskap, svenska, svenska som andraspråk och

teknik i december 2025. Huvudmannen förelades därför att se till att betyg beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad.

Vidare konstaterade Skolinspektionen att Ramkvilla skola inte levde upp till författningarnas krav gällande dokumentation av betyg i betygskatalog. Utredningen visade att rektorn signerat betyg tillsammans med lärare utan legitimation trots att rektorn inte fattat beslut om betyg i de aktuella ämnena. Huvudmannen förelades att se till att beslut om betyg dokumenteras på föreskrivet sätt i en betygskatalog.

### **Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår att legitimerade lärare nu finns med som stöd i planeringsarbetet samt vid bedömning inför betygsättning i de fall där lärarna som bedriver undervisningen saknar legitimation. I de fall där undervisningen bedrivs av lärare som saknar legitimation tas beslut om betyg tillsammans med legitimerad lärare. Arbetet har dokumenterats och information har getts i arbetslagen för att sprida kunskapen inför kommande läsår.

Vidare framgår av huvudmannens redovisning att lärare med legitimation gemensamt med lärare utan legitimation har signerat betygskatalogerna i de fall där den undervisande läraren inte har legitimation. Detta framgår av betygskatalogen för vårterminen 2026 som ingår i huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder.

### **Rättslig reglering**

Av 3 kap. 14 § skollagen framgår att det är rektorn som ansvarar för att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar.

Av 3 kap. 16 § skollagen framgår att betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn.

Enligt Skolverkets föreskrifter om betygskatalog (SKOLFS 2011:123) ska skolenheten ha rutiner för att säkerställa att samtliga beslut om betyg i betygskatalogen har fattats av den eller de som enligt 3 kap. 16 § skollagen ska besluta om betyg (4 §). Beslut om betyg ska föras in i betygskatalogen dels i slutet av varje termin då betyg ska beslutas, dels i anslutning till att ett ämne har avslutats (6 §). Den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med sin

egenhändiga signatur. Om betygskatalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt (7 §).

Av förarbeten till ändring av skollagen framgår att om en legitimerad lärare inte finns att tillgå eller om ingen lärares behörighet medger försteg vid beslutet ska beslutet beslutas av rektorn (prop. 2010/11:20 s. 88).

### **Skolinspektionens bedömning**

Skolinspektionens utredning visar att Vetlanda kommun vidtagit åtgärder för att se till att betyg beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade fattas beslutet tillsammans med en lärare som är legitimerad. Vidare visar utredningen att beslut om betyg dokumenteras på föreskrivet sätt i betygskatalogen. Skolinspektionen bedömer att Vetlanda kommun har följt föreläggandet i dessa delar och konstaterar att bristerna är avhjälpta.

**X** Johanna Oskarsson Abraha...

Beslutsfattare  
Signerat av: Johanna Oskarsson Abrahamsson

**X** Maria Lundin

Föredragande  
Signerat av: Maria Lundin

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Simon Fast medverkat.